

[Vesterager.]

børn eller Tjenestebørn, paa en eller anden Maade har med Børn at gøre, ikke skal have nogen Indflydelse, selv om de har fulgt Skolen gennem Aarene med den største Interesse, har været til Støtte for Skolens Udvikling og været Lærerens bedste Hjælpere. Nu stryger man dem ganske hensynsløst, fratager dem al Indflydelse. Det er paa den Maade, man taler den almindelige Befolknings Sag, det er paa den Maade, man gennemfører almindeligt Folkestyre i dette Land. Dette maa jeg bestemt gaa imod. Det er min Erfaring gennem Aarene, at der kan være uhyre Forskel paa Børnene i Klasserne — det ved vi alle, det viser ogsaa de forskellige Prøver —, men der kan ogsaa være uhyre Forskel paa de Hjem, der til de forskellige Tider sender Børn i Skolen, og det kan udmærket godt tænkes, at de 40 pCt. af Beboerne i Skoledistriktet har Børn i Skolen og de 60 pCt. har ingen, og det kan maaske dog være de 60 pCt., der har størst Skoleinteresse og har været Skolens bedste Støtter, at det har været dem, der baade paa den ene og den anden Maade har ydet langt den største Indsats i Skolens Udvikling i Kommunen. Derfor vil jeg ikke paa nogen Maade stemme for en Ændring, der i den Grad sætter Skel i Befolkningen og afskærer disse Mennesker fra Indflydelse paa Skolens Sager.

Med Hensyn til Kredsstyrelsen har vi fastholdt vort Krav om, at Amtmanden skal være Formand som Statens højeste Embedsmand i Amtet. Men vi har først og sidst fastholdt Provstiinddelingen, fordi vi mener, det er en Inddeling, der har vundet Hævd i en særlig Grad, og som paa en god Maade netop løser Tilsynsspørgsmaalet, idet det er let at have Oversigt over et saadant Distrikt, medens det vil være uhyre svært i de store Amter i Jylland. Vi har fastholdt, at Provsten skulde være Medlem, og vi ønsker, at en Lærer skal være i Styrelsen, skal have Lov til som den pædagogisk kyndige Mand, han er, at følge Sagerne i alle Instanser, og at han skal have Ret til at udtale sig om, hvorledes han mener de forskellige Spørgsmaal skal løses. Nu ser jeg, at et Medlem af det andet høje Ting har skrevet, at det maatte være Forudsætningen, at Amtsprovsten skal have Ret til at holde Kapellan. Jeg ved ikke, om Kirkeministeren eller Kirkeministeriet vil gaa ind paa at lønne en Kapellan, og jeg ved heller ikke, om Skolefonden vil gaa ind paa det. Alt dette er Spørgsmaal, som staa-

ganske uklare. Jeg maa spørge den højtærede Minister: Er det afgjort, at Skolefonden vil betale en Kapellan for Provsten, eller er det maaske saadan, at hvis Provsten skal holde Kapellan, fordi han skal være Skolemand, saa skal Kirkeskatten udrede Kapellanlønnen? Det er dog rimeligt, at man faar dette klaret, før Lovforslaget forlader dette høje Ting. Man kan dog ikke lovgive paa den Maade, at man siger: Fra Skolevæsenets Side giver vi Provsten et Arbejde, som han aldeles ikke kan overkomme, uden at han holder Kapellan, og saa lægger vi Kapellanlønnen over paa helt andre Institutioner, over paa dem, der betaler Kirkeskat. Det er mig ubegribeligt, at man ikke indenfor Folketingets Udvalg dog vilde være med til at gennemgaa disse Paragraffer og undersøge nøjere, hvorledes dette maatte forholde sig. Jeg synes, det er en Lovgivning, som ikke er Folketinget værdig, navnlig naar man altid raaber saa stærkt paa Folketingets Forerskab i Lovgivningsarbejdet. Men Provsten bliver saa ikke længere Kirkens Mand, han bliver Skolemand. Og hvordan bliver Forholdet saa, hvis det er rigtigt, hvad et æret Medlem i det andet høje Ting har skrevet? Saa bliver Forholdet jo dette, at Provsten gaar over til at blive Skoleinspektør, han bliver den, der skal rejse rundt i Amtet og føre Tilsyn med Skolevæsenet, medens den pædagogisk uddannede Mand kun maa komme, naar han tilkaldes. Læreren maa vente, til der kommer Bud efter ham, han maa vente, til han bliver dirigeret ud af Direktionen, og han har ingen Stemmeret noget Sted, han har ikke Ret til at stille Forslag noget Sted. Men Provsten, Kirkens Mand, Teologen, Akademikeren, den Mand, der saa højtidelig blev sat udenfor, medens Amtmanden blev sat indenfor i Kraft af det demokratiske Styre, vi har her i Landet, han vaagner nu op og bliver fuldkommen Inspektør for Skolevæsenet, han skal rejse rundt og maa lade sin Kapellan passe hans kirkelige Embede. Jeg maa sige, at Klarhed præger ikke dette Lovforslag, det er saa uklart, der er saa mange Faldgruber i det, saa der vil blive Brug for Fortolkninger og for Cirkulærer. Der vil sikkert gaa mange Cirkulærer ud, før man faar Klarhed over alt dette.

Dernæst ønsker vi Kaldelsen og Afskedigelsen lagt hos Skoledirektionen, vi ønsker den ikke lagt hos Kommunalbestyrelsen. Vi kan ikke erkende, at Læreren er kommunal Tjenestemand i den Forstand, hvori man almindelig forstaar dette Udtryk. Man ved heller ikke her, hvor meget